

I. Programy profilaktyczne realizowane w roku szkolnym 2018/2019 w Szkołach dla których Powiat Oświęcimski jest organem prowadzącym.

Powiatowy Zespół Nr 1 Szkół Ogólnokształcących im. ks. Stanisława Konarskiego w Oświęcimiu

Szkoła realizuje zagadnienia dotyczące profilaktyki w oparciu o szkolny program wychowawczy i profilaktyki, w którym zawarte są między innymi wybrane treści różnych programów. W roku ubiegłym szkolnym młodzież uczestniczyła w zajęciach z zakresu:

- profilaktyki raka szyjki macicy – „Wybierz życie – pierwszy Krok”,
- przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych – „ARS – czyli jak dbać o miłość” (elementy programu)
- profilaktyki zagrożeń i patologii społecznych „Kino Szkoła”

Ponadto realizowano elementy programów zdrowotnych dotyczących następstw palenia tytoniu, zapobiegania zakażeniom HIV i przeciwdziałaniu AIDS. Odbywały się również zajęcia edukacyjne „Stres pod kontrolą”

W ramach szeroko rozumianej profilaktyki odbyły się między innymi:

1. Szkolenia na temat cyberprzemocy dla rodziców¹⁾ oraz szkolenie dla rady pedagogicznej
2. Warsztaty profilaktyczne nt. cyberprzemocy dla uczniów
3. Warsztaty profilaktyczne edukacyjne w ŚDS dla osób chorych psychicznie z okazji Światowego Dnia Chorób Psychiczych.
4. Spotkania z przedstawicielami Klubu Amazonek (profilaktyka raka piersi)
5. Spotkania z rehabilitantem (profilaktyka wad postawy)
6. Spotkanie z rodzicami uczniów klas III na temat stresu przedmaturalnego prowadzone przez psychologa i pedagoga z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Oświęcimiu
7. Warsztaty dla uczniów Klas III na temat stresu – w ramach współpracy z Uniwersytetem Humanistyczno – Społecznym SWPS w Katowicach.
8. Akcje profilaktyczne w ramach Dnia Dawcy Szpiku połączone z propagowaniem idei dawstwa w ramach współpracy DKMS.
9. Warsztaty savoir – vivre dla uczniów.
10. Warsztaty na temat sposobów uczenia się w tym stosowania mnemotechnik.
11. W ramach Ogólnopolskiej Olimpiady Społecznej „Zwolnieni z teorii” grupy chętnych wolontariuszy realizowały projekty na rzecz osób i instytucji.

Powiatowy Zespół Nr 2 Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego i Technicznych w Oświęcimiu

1. Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły.
2. Powiatowy Program Profilaktyczny dot. przemocy w rodzinie.
3. Powiatowy Program dot. zapobiegania przestępczości.
4. Program Ochrony Zdrowia Psychicznego.
5. Program Profilaktyczny "ARS - czyli jak dbać o miłość".
6. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV/AIDS.
7. Program Profilaktyki Raka Szyjki Macicy "Wybierz życie - Pierwszy Krok".
8. Program ograniczenia zdrowotnych następstw palenia tytoniu w Polsce.
9. Zintegrowana Polityka Bezpieczeństwa.
10. Powiatowy Program "Bezpieczna Szkoła".
11. Projekt Społeczno - Profilaktyczny "Kino - Szkoła".

Powiatowy Zespół Nr 4 Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. Komisji Edukacji Narodowej

1. Powiatowy program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie w Powiecie Oświęcimskim.
2. Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Powiecie Oświęcimskim.
3. Ogólnopolski program profilaktyki czerniaka.
4. Powiatowy program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego.
5. Zintegrowana Polityka Bezpieczeństwa.
6. Projekt ogólnopolski- „Wybierz życie- pierwszy krok” profilaktyka raka szyjki macicy.
7. Program ogólnopolski-„Szkoła przyjazna rodzinie”.
8. Ponadto w szkole prowadzone są działania profilaktyczne w zakresie zaburzenia odżywiania, raka piersi, Aids, chorób cywilizacyjnych.

Powiatowy Zespół Nr 6 Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących

W roku szkolnym 2018/2019 realizowano program edukacyjny dotyczący profilaktyki czerniaka - Akademia Czerniaka "Znamię, znam je" (dwie godziny lekcyjne w każdej klasie zajęć realizowanych przez młodzież - uczennice klasy pierwszej technikum).

Od lat szkoła realizuje też programy edukacyjne i profilaktyczne w ramach współpracy z Oświatą Zdrowotną Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Oświęcimiu np.: Program edukacyjny „ARS – czyli jak dbać o miłość”, Program profilaktyki raka szyjki macicy: „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”, „Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce”, „Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS.

Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Oświęcimiu:

1. Szkoła Podstawowa
 - Trzymaj formę
 - Nie pal przy mnie proszę
 - Znajdź właściwe rozwiązanie
 - Krajowy Program zapobiegania zakażeniom HIV i chorobie AIDS
 - Zdrowie, to nie tylko słowo” – innowacja pedagogiczna
 - Bezpieczne dziecko” – innowacja pedagogiczna
 - Świat w moich oczach”- innowacja pedagogiczna
 - Europejski Kodeks Walki z Rakiem
 - Jestem bezpieczny w sieci” – innowacja pedagogiczna
 - Pierwsza pomoc przedmedyczna
2. Branżowa Szkoła I Stopnia i Szkoła Przesposabiająca do Pracy:
 - ARS - czyli jak dbać o miłość
 - Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce
 - Wybierz życie - pierwszy krok
 - Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i zwalczenia AIDS
 - Ogólnopolski program profilaktyki czerniaka.

Powiatowy Zespół Szkół Nr 9 w Kętach

1. " Akademia czerniaka" - profilaktyka antynowotworowa
2. "Wybierz Życie - Pierwszy Krok "- program profilaktyka raka szyjki macicy
3. Powiatowy program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie
4. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
5. Powiatowy Program Zapobiegania Przeszłości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego
- 5."Znamię? Znam je! - program profilaktyczny w zakresie czerniaka- nowotworu skóry.

Powiatowy Zespół Nr 10 Szkół Mechaniczno – Elektrycznych w Kętach

1. Program edukacyjny " Ars - czyli jak dbać o miłość "
2. Program profilaktyki raka szyjki macicy " Wybierz życie - Pierwszy krok "
3. Ogólnopolski Program profilaktyki czerniaka " Akademia Czerniaka - Znamię znam je ".

I Liceum Ogólnokształcące im. S. Wyspiańskiego w Kętach:

Realizacja programów profilaktycznych w gimnazjum:

1. "Znajdź właściwe rozwiązanie" program profilaktyki chorób płuc i zapobieganiu palenia tytoniu wśród uczniów klas gimnazjalnych (klasy III gimnazjum)
2. „Trzymaj formę”: program propagujący zbilansowane odżywianie połączone z regularną aktywnością fizyczną (klasy III gimnazjum)

Realizacja programów profilaktycznych w liceum:

1. Program "Wybierz życie" - zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli HPV w jego powstawaniu - dla klas I Liceum
2. „Ars – czyli jak dbać o miłość?: program w którym skupiono się na wartościach uznawanych przez młodych ludzi za ważne, takich jak miłość, rodzina, bezpieczeństwo, i o tym jak nadużywanie substancji psychoaktywnych może negatywnie wpływać na te wartości (III klasy Liceum)
3. Akademia Czerniaka, „Znamię, znam je”, Tydzień świadomości czerniaka” - program profilaktyki zachorowań na raka skóry (Liceum)
4. Program "Czy naprawdę jesteśmy inni?"- dla klas liceum (integracja ze środowiskiem osób niepełnosprawnych).
5. Program "Wystarczy chcieć"- profilaktyka wad wrodzonych cewy nerwowej dla klas III Liceum.
6. Program - Warsztaty antydyskryminacyjne (Liceum)
7. Program -Warsztaty empatii (Liceum).

Powiatowe Centrum Kształcenia Technicznego i Branżowego w Oświęcimiu:

„Wybierz życie- Pierwszy krok „w ramach którego odbywały się lekcje wychowawcze , pogadanki , wykłady informujące o zapobieganiu chorobom nowotworowym i możliwościach , jakie niesie z sobą medycyna ,przeprowadzono rozmowy indywidualne . Z okazji Światowego Dnia Walki z Rakiem 1 i 15 lutego 2019r. zostały zorganizowane spotkania z przedstawicielkami Klubu Amazonek z Brzeszcz . W spotkaniu wzięły udział uczennice klas II ,III , IV technikum (135 osób) .

„Znamię ! Znam je – w zakresie profilaktyki raka skóry – czerniaka. W ramach akcji przeprowadzone zostały lekcje wychowawcze , wyświetlano film edukacyjny , uczniowie wypełniali ankietę online na temat czerniaka. Celem kampanii było upowszechnianie wiedzy

na temat raka skóry oraz budowanie właściwych prozdrowotnych postaw wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych . W zajęciach wzięło udział 381 uczniów.

-,ARS czyli jak dbać o miłość ,, – w ramach programu odbyły się lekcje wychowawcze poświęcone przeciwdziałaniu uzależnieniu od alkoholu , papierosów , dopalaczy i innych środków psychoaktywnych. Z okazji Światowego Dnia Rzucania Palenia , jaki ma miejsce 15 listopada , zorganizowano akcję promującą zdrowy styl życia „Jabłko zamiast papierosa „. Wśród uczniów klas technikum i szkoły branżowej przeprowadzono ankietę na temat szkodliwości palenia papierosów , przygotowano plakaty promujące rzucanie palenie papierosów. Na lekcjach wychowawczych wyświetlano filmy edukacyjne „Używki a ciąża”, „Używki a codzienność”. Wybrani uczniowie w ramach ewaluacji wypełnili ankietę przygotowaną przez autorów programu .

II. Programy Profilaktyczne zaplanowane do realizacji w roku 2019 w Zespole Opieki Zdrowotnej w Oświęcimiu

Środki na realizację zadania zostały zabezpieczone w budżecie Powiatu na kwotę 50 000,00 zł.

- 1. Program profilaktyki raka piersi „Zrób to dla siebie”.** Celem programu jest rozpoznanie nowotworu piersi w bardzo wczesnym stadium rozwoju choroby, zmniejszenie zachorowalności i umieralności oraz podniesienie poziomu wiedzy na temat profilaktyki i samobadania piersi. Akcja skierowana jest do kobiet w wieku od 25 do 49 r.ż., które nie leczą się w Poradni Onkologicznej i Poradni Chirurgii Onkologicznej z powodu wcześniej zdiagnozowanych zmian nowotworowych piersi o charakterze złośliwym. Planuje się wykonanie **530 badań USG piersi. Koszt programu: 13 405,64 zł**
- 2. „PSA – test dla mężczyzny”** jest programem zdrowotnym pozwalającym na wykrycie nowotworu prostaty. Dzięki edukacji zdrowotnej obserwuje się wzrost zainteresowania wykonaniem badań profilaktycznych. Celem programu jest również zwiększenie świadomości zdrowotnej o nowotworach gruczołu krokowego i wykrycie w trakcie badań przesiewowych, wczesnych przypadków zachorowań. Przewiduje się, że w najbliższych latach rak gruczołu krokowego będzie znacznym problemem medycznym i społecznym, tymczasem odpowiednio wcześnie wykryty może być całkowicie wyleczalny. Wciąż jednak wielu pacjentów nie zdaje sobie sprawy z zagrożenia tą chorobą. W programie zaplanowano wykonanie **900 testów PSA dla mężczyzn w wieku od 40 r.ż.** oraz indywidualne poradnictwo wraz z przekazaniem materiałów edukacyjnych. **Koszt programu: 22 038,53 zł**
- 3. „Program wczesnego wykrywania raka jelita grubego”** Nowotwór jelita grubego jest drugim najczęściej występującym w Europie. Pod względem leczenia tego nowotworu Polska zajmuje jedno z ostatnich miejsc. Jak wynika z przeprowadzonych badań Polacy są niedoinformowani i skrupowani tą tematyką, ale otwarci na leczenie i badania profilaktyczne. W ramach programu przebadanych zostanie **85 osób** między od 25 a 65 r.ż., które nie posiadają objawów chorobowych, przy spełnieniu odpowiednich kryteriów. **Koszt programu: 14 555,83 zł**

III. Działania z promocji i ochrony zdrowia w szkołach powiatowych realizowane ze środków budżetu powiatu Oświęcimskiego

Na działania z promocji i ochrony zdrowia w szkołach powiatowych przeznaczono z budżetu powiatu w roku 2019 kwotę w wysokości 9 080,00 zł.

Wychodząc naprzeciw problemowi uzależnień oraz zagrożenia w sieci rozpoczęto cykl prelekcji w szkołach dla których jest organem prowadzącym.

Prelekcje pt. „**W wirtualnym labiryncie zagrożeń**” realizowane są od września do grudnia 2019r.

W ramach działań - prelegent Pan Piotr Rychły przybliży uczniom, rodzicom i nauczycielom zagadnienia mechanizmów uzależnienia od telefonu komórkowego, komputera oraz wpływu gier komputerowych i hazardowych na zachowanie młodych ludzi. Omówione zostaną zagadnienie dotyczące ciemnej strony Internetu, problemu przemocy, samobójstw związanych z "siecią" oraz niebezpiecznego zjawiska wśród polskiej młodzieży - przekazów patostreamowych.

Przedstawione zostaną zagrożenia jakie niesie za sobą korzystanie z portali społecznościowych jak również zagadnienia związane z rozszerzoną rzeczywistością wirtualną oraz budowaniem fałszywego wyobrażenia o seksualności. Omówiony zostanie również temat wykorzystania przestrzeni wirtualnej w zjawiskach narkotykowych.

Dynamiczny rozwój i przewidywany dalszy wzrost zagrożeń związanych z wykorzystaniem zaawansowanych technologii informatycznych powoduje, że przybliżanie negatywnego wpływu cyberprzestrzeni na zdrowie młodych ludzi oraz przedstawienie metodyki pracy z osobami zagrożonymi jest bardzo ważnym zadaniem.

W ramach cyklu planuje się wygłoszenie prelekcji dla około 2400 rodziców uczniów klas I, uczniów klas I Szkół powiatowych, nauczycieli oraz psychologów i pedagogów z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych w Oświęcimiu, Kętach i Brzeszczach.

Będzie to już kolejny cykl wykładów o tej ważnej tematyce. W roku ubiegłym w Szkołach powiatowych wygłoszono 52 godz. prelekcji pt. „Wirtualne życie – realne problemy”. Cieszyły się one ogromnym zainteresowaniem.

IV. Konferencja Naukowa

II Naukowej Konferencji pn. „Zdrowie psychiczne - wspólny temat. Zachowania agresywne”. odbyła się 29 października 2019r. w Małopolskiej Uczelni Państwowej im. rtm. Witolda Pileckiego w Oświęcimiu.

Konferencja została zorganizowana przez Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętach we współpracy z Wydziałem Edukacji, Zdrowia i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu oraz Małopolską Uczelnią Państwową w Oświęcimiu. Skierowana była do pedagogów i psychologów ze szkół i placówek oświatowych z terenu powiatu oświęcimskiego jak również do innych osób zainteresowanych tematyką zdrowia psychicznego. W konferencji wzięło udział ponad 200 osób.

Do wygłoszenia prelekcji na Konferencji zaproszono specjalistów z zakresu psychiatrii oraz innych uznanych wykładowców:

- Wykład pt. „Próba samobójcza, a autoagresja czy uszkodzenie ciała” przedstawiła - **prof. dr hab. n. med. Małgorzata Janas – Kozik**, Kierownik Katedry Psychiatrii i Psychoterapii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, Kierownik Oddziału Klinicznego Psychiatrii i Psychoterapii Wieku Rozwojowego Centrum Pediatrii im. Jana Pawła II w Sosnowcu.

- Wykład „Agresja chorych psychicznie – mity i fakty” przedstawił - **prof. dr hab. n. med. Jacek Wciórka**, Psychiatra, Kierownik Oddziału Klinicznego Psychiatrii i Psychoterapii Wieku Rozwojowego Centrum Pediatrii im. Jana Pawła II w Sosnowcu.

- Wykład pt. „Współczesne zagrożenia młodzieży i ich wpływ na psychikę” przedstawił **P. Piotr Rychły**, Specjalista z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej, praktyk z wieloletnim doświadczeniem w pracy z trudną młodzieżą, nieletnimi przestępcami, narkomanami. Twórca autorskich programów szkoleniowych z zakresu patologii społecznej.

- Wykład pt. „Zachowanie dzieci – kontinuum normy i zaburzenia” - **dr Andrzej Świerczek**, Małopolska Uczelnia Państwowa im. rtm. Witolda Pileckiego w Oświęcimiu.

- Wykład „Praca z pacjentem agresywnym” – **dr n. med. Wiesława Kołodziej**, Dyrektor Instytutu Nauk o Zdrowiu, Małopolska Uczelnia Państwowa im. rtm. Witolda Pileckiego w Oświęcimiu.

Naczelnik
Wydziału Edukacji,
Zdrowia i Spraw Społecznych
Monika Stalica
Monika Stalica

13.11.2019